

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8C/101/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814207673
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814207673.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpeného: JUDr. Vratislav Šteffek, advokát, Nám. Martina Benku 6, 81 07 Bratislava, proti odporkyňi: X. H., S.. XX.XX.XXXX, M. XXXX/XX, XXX XX W. S. N., o zaplatenie sumy 644,75 s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 454,75 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 13.08.2013 do zaplatenia, trovy konania vo výške 16,17 eur a trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa vo výške 154,04 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh zamieta.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť sumu 644,75 eur, úrok z omeškania vo výške 8,50 % p.a. zo sumy 644,75 eur od 13.08.2013 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 99,- eur a náhradu trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že s odporkyňou uzatvoril dňa 30.01.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520130068 na čiastku 500,- eur, za odplatu vo výške 190 eur. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku vo výške 690 eur uhradiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 2,50 eur a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 68,25 eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky bol veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Odporkyňa do dňa spísania žaloby uhradila sumu 45,25 eur, pričom posledná suma vo výške 30,- eur bola uhradená dňa 30.05.2013. Vzhľadom na to, že odporkyňa záväzok neplnila riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, navrhovateľ jej oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. V predžalobnej upomienke zo dňa 25.06.2013 navrhovateľ upozornil odporkyňu na právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 03.12.2013 navrhovateľ oznámil odporcovi, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 12.08.2013. Po zosplatnení záväzku zo zmluvy o úvere navrhovateľ neeviduje žiadnu ďalšiu úhradu. Ku dňu vypracovania návrhu na vydanie platobného rozkazu činí dlžná čiastka 644,75 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatu v celkovej sume 690,00 eur a čiastkou vo výške 45,25 eur, ktorá bola uhradená odporcom (690 eur - 45,25 eur = 644,75 eur). Ďalej uviedol, že v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa odporkyňa zaviazala uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 3,3% z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná

pokuta je splatná v okamihu, keď sa odporkyňa dostala do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Vzhľadom na uvedené je odporkyňa povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 16,50 eur za každý začatý mesiac omeškania do zaplata celkovej dlžnej splátky.

Odporkyňa sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadřila, pojednávania sa nezúčastnila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami -zmluvou o spotrebiteľskom úvere, predžalobnou upomienkou zo dňa 25.06.2013, oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 03.12.2013, výsluchom navrhovateľa a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník uzavreli dňa 30.01.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 500 eur, za celkový úrok vo výške 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Zmysle bodu I zmluvy za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Podľa bodu II zmluvy o spotrebiteľskom úvere dlžník sa zaviazal uhradiť veriteľovi istinu vo výške 500 eur, odplatu vo výške 190 eur, pričom celkovo je dlžník povinný uhradiť 690 eur. Ďalej v zmysle bodu II zmluvy sa dlžník zaväzuje uhradiť veriteľovi úver riadne a včas vrátane odplaty v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 2,5 eur a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 68,25 eur, pričom prvá splátka je splatná v 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplata je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z. je ku dňu podpisu tejto zmluvy pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 46,35.

V zmysle ďalších dojednaní neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky, ktoré tvorili prílohu zmluvy a na základe dôkladného oboznámenia sa pred podpisom zmluvy boli obom zmluvným stranám známe v čase podpisu zmluvy, čo potvrdili svojim podpisom na tejto zmluve.

Podľa bodu 1 Obchodných podmienok, veriteľ má právo žiadať od dlžníka vrátenia celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v plnej výške. Právo žiadať vrátenie dlžnej sumy v plnom rozsahu zo strany veriteľa nastáva aj vtedy, ak sa veriteľ dozvie, že úver bol poskytnutý na základe nepravdivých alebo hrubo skreslených údajov zo strany dlžníka/ spoludlžníka alebo, že boli podstatné údaje zamlčané. V obidvoch prípadoch má veriteľ právo požadovať zaplata celej istiny, odplaty, zmluvných pokút. RPMN činí pri splatnosti úveru na 7 mesiacov 66,19%, 13 mesiacov 67,70 %.

Podľa bodu 3 Obchodných podmienok, zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškание vo výške 3,3% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplata celkovej dlžnej čiastky.

Navrhovateľ listom zo dňa 25.06.2013 označeným ako predžalobná upomienka - výzva k úhrade dlžnej sumy, vyzval odporkyňu k úhrade sumy 440 eur v lehote do 5 dní od obdržania tejto výzvy, zároveň odporkyňu upozornil, že v prípade ak nevykoná bezodkladnú úhradu dlhu, navrhovateľ si uplatní svoje právo a po uplynutí 15 dňovej lehoty v zmysle §53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, bude žiadať o zaplata celej pohľadávky a budú voči nej uplatnené všetky zmluvne dojednané sankcie.

Oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 03.12.2013 navrhovateľ oznámil odporkyňi, že záväzok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol v súlade so zmluvnými podmienkami ku dňu 12.08.2013 zosplatnený z dôvodu omeškania s jeho splácaním. Zároveň vyzval odporkyňu k bezodkladnej úhrade dlhu v celkovej dlžnej čiastke 810,75 eur, pozostávajúceho z istiny, vrátane úroku a zmluvnej odmeny vo výške 644,75 eur, so zmluvnej pokuty vo výške 3,3% z istiny za každý začatý mesiac omeškania, t.j. celkovo 66,00 eur a náhrady účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20% z úveru , t.j. 100 eur.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 517 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie

peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Ako vyplýva z ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 a ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňou ako dlžníkom došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z..

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje.

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ustanovení § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sú uvedené náležitosti, ktoré musí obsahovať, okrem iného pod bodom j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Bod 1 Obchodných podmienok, ktoré sú odporkyňou podpísané obsahuje údaj o RPMN pri splatnosti úveru na 7 mesiacov vo výške 66,19%, na 13 mesiacov vo výške 67,70%, pričom sa nejedná o ročnú percentuálnu mieru nákladov, ale o mieru nákladov za 7, resp. 13 mesiacov. Z týchto dôvodov súd uvedený úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z..

Na základe vyššie uvedeného je súd toho názoru, že nárok navrhovateľa na zaplatenie odplaty za úver pozostávajúcej z odmeny a zmluvného úroku nie je dôvodný.

V danej právnej veci si navrhovateľ uplatňuje nárok na zaplatenie úroku z úveru vo forme odplaty v zmysle zmluvných dojednaní, ktoré boli viacerými rozhodnutia súdov vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/160/2014 zo dňa 23.10.2014, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6C/410/2014 zo dňa 9.10.2014).

Podľa ustanovenia § 53a ods. Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými

spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná, jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

Aj s prihliadnutím na vyššie uvedené je nárok uplatnený navrhovateľom z titulu úrokov z úveru nedôvodný, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom.

Predmetný úver bol odporkyni poskytnutý za odplatu 190 eur, ktorá zahŕňa odmenu ako aj dohodnutý úrok. Na základe týchto skutočností súd zaviazal odporkyňu zaplatiť sumu 454,75 eur, ktorá suma predstavuje rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru 500 eur a sumou úhrady vykonanou odporkyňou v sume 45,25 eur.

Keďže odporkyňa sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, súd ju zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,50 % ročne, ktorá výška je v súlade v citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády a to zo sumy 454,75 eur za obdobie od 13.08.2013 do zaplatenia dlžnej sumy, teda odo dňa nasledujúceho po zosplatení celého úveru.

Pokiaľ sa týka nároku na zmluvnú pokutu, súd nijako nespochybuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti

o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

V danej právnej veci si navrhovateľ uplatnil nárok z titulu zmluvnej pokuty, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo viacerými rozhodnutia súdov vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 19C/611/2013 zo dňa 2.7.2014).

Súd nárok uplatnený navrhovateľom z titulu zmluvnej pokuty nemôže priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom, preto návrh v tejto časti zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

V danej právnej veci súd nároku navrhovateľa na zaplatenie sumy 454,75 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 13.08.2013 do zaplatenia vyhovel a návrhu v časti 190 eur s prísl. zamietol. Navrhovateľ mal tak v danej právnej veci úspech vo výške 71 % ($454,75/644,75 \times 100 = 70,53$ %) a neúspech vo výške 29 % ($100-71 = 29$).

Úspešnejšiemu navrhovateľovi po odrátaní jeho neúspechu od úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 42 %.

Trovy konania u navrhovateľa pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 38,50 eur a z trov právneho zastúpenia. Keďže navrhovateľ má právo na náhradu trov konania vo výške 42 % súd priznal navrhovateľovi 42 % zo sumy 38,50 eur, čo predstavuje sumu 16,17 eur.

V rámci náhrady trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia súd priznal navrhovateľovi nárok na náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), ktoré sú vyčíslené takto:

Tarifná odmena v sume 124,50 eur podľa § 10 ods.1, § 13a ods. 1 písm. a) a d) vyhlášky a to za nasledovné úkony (základ pre určenie odmeny je 644,75 eur, odmena za jeden úkon je 41,50 eur):

- prevzatie a príprava zastupovania 41,50 eur
- písomné podanie na súd zo dňa 18.08.2014 41,50 eur
- účasť na pojednávaní dňa 15.06.2015 41,50 eur

Náhrada hotových výdavkov v sume 24,47 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (režijný paušál), rok 2014 - 8,04 eur a rok 2015 - 8,39 eur.

Cestovné:

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 283/2002 Z.z., o cestovných náhradách, sumu základnej náhrady pre jednotopové vozidlá a trojkolky a pre osobné cestné motorové vozidlá podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia. Od 1.1.2009 účinné opatrenie č. 632/2008 Z.z. stanovilo výšku základnej náhrady pre osobné cestné vozidlá na sumu 0,183 eura. Súd priznal navrhovateľovi náhradu cestovného jeho právneho zástupcu podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. účinného v čase jednotlivých ciest, za cesty 1 x Stará Ľubovňa - Vranov nad Topľou a späť, ktorá bola vykonaná osobným automobilom Volkswagen Touareg e. č. V. na pojednávanie dňa 15.06.2015. Súd priznal náhradu cestovného uplatneného navrhovateľom:

- Stará Ľubovňa - Vranov nad Topľou a späť dňa 15.06.2015

Počet km: 220 km

Základná náhrada: 0,183 eur

Spotreba: 7,0 l/km

Cena PHM: 1,204 eur

Výpočet:

a) základná náhrada za 1 km jazdy - $0,183 \times 220 = 40,26$ eur

b) náhrada za PHM - $(220/100 \times 7,0 \times 1,204) = 18,54$ eur

Spolu 58,80 eur

Náhrada straty času:

Právnomu zástupcovi navrhovateľa patrí aj náhrada za stratu času podľa § 15 písm. b), § 17 ods. 1, § 17 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov:

Stará Ľubovňa - Vranov nad Topľou a späť dňa 15.06.2015 (7 polhodín)

Výpočet: $13,98 \text{ eur} \times 7 = 97,86$ eur

Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného právneho predpisu.

Súd priznal navrhovateľovi daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % zo sumy 305,63 eur, čo predstavuje sumu 61,13 eur.

Súd navrhovateľovi nepriznal náhradu trov (trovy právneho zastúpenia, cestovné, náhrada za stratu času) za účasť na pojednávaní dňa 05.03.2015. Toto pojednávanie bolo odročené, právny zástupca navrhovateľa bol informovaný prostredníctvom elektronickej pošty. Túto skutočnosť zobral právny zástupca na vedomie, keďže prostredníctvom elektronickej pošty dňa 04.03.2015 súdu oznámil, že sa pojednávania nezúčastní.

Spolu trovy právneho zastúpenia navrhovateľa tak predstavujú 366,76 eur. Keďže navrhovateľ má právo na náhradu trov konania vo výške 42 % súd priznal navrhovateľovi 42 % zo sumy 366,76 eur, čo predstavuje sumu 154,04 eur.

Spolu trovy konania a trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 170,21 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.